

Pomhaj Boh!

Cíklo 8
21. februara.

Létnik 7.
1897.

Serbske njedželske Kopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicjischetni w Budyschinje a šu tam dostacj sa schtwortlétnu pshedpłatu 40 np.

Njedželu Seragešimä.

2. Kor. 12, 9.

Keschcijanej je derje suata wěz, so Boža mudrość po wschelakich puežach a na wschelake waschuje, se swjezeleñiom kaž se sruženjom, s powyšenjom kaž s poníženjom swoje džeczi k ſebi czechuje. To widźimy prawje ſjawnije na džiwnych ſhonjenjach, kotrež ſwiaty japoſchtol Pawol ſe ſwojego ſmutskownieho živjenja nam powieda. Jemu, kiz móžesche ſo ſe ſbóžnym tſchepjetanjom dusche wýškowich ſjewjenjow Božeje njebieskej kraſnoſćze dopomnicz, kajkež ſane cžlowſke wóczko ujeje wohladalo, bě na druhej ſtronje kol daty do cžela, ſatanowý jandžel, kaž ſam praji, kiz by jeho s pjaſežu bil. Tamne widženja dýrbja nam, kotsiž na ſane waschuje Pawolej, tutemu wožebnemu gratej Božeho kraleſtwa, tutemu rycerzej w Knjesowej ſlužbje, ſo pſchirunacj njemóžemy, potajſtvo woſtacz; podobnije tež jenož ſ daloka ſa nim ſacžucž móžemy, ſчто a kajki je tón kol do cžela jemu daty byl. Hacž je někajka cželna khorosč abo bědnoſć byla, kiz jemu jeho ujewuſtaſaze nižionske dželo wulzy wocžezi? Hacž dýrbimy jo ſrošymicž w ſwětle tamneho ponížneho wuſnačza: „ja wěm, so we mni, to je w mojim cžele njebydli nicžo dobreho atd.“? Hacž je ſle bylo, ſchtož jemu woboje, cželo a duschu cžwilowasche? Tola ſchtož tež bě, doſež je, hdnyž wěmy, so je jara wulke ſle bylo, kiz teho ſwiateho muža cžezko cžiſchčeſche, boſone ſpytowanje, ſ kotrejmuž bu hľuboko ponížený. S horzej modlitwu je trójzy pſchischoł pſched ſwojego Knjesa, kiz je

móžniſchi hacž ſane ſpytowanje, runjež by wot ſteho ducha wukhadžalo, ſo by wumóženy byl wot tuteho ſteho. A hlaj, kiz ſnaje wſcho naſche horjo a ſklyſchi ſdychnjenička dusche, tón tež ſwojego wotrocžka ſklyſchesche, — ale jemu po ſwojej mudrej hnadnej radże ſapowje, ſchtož proschesche, „doſež maſch na mojej hnade, pſchetož moja móz je w ſlabych mózna“, tole wotmolwjenje ſo japoſchtolzej doſta. Knjes ſwojego wotrocžka wotpočafa, dokelž mjeſeſche ſ nim myſle měra, už pak ujeboža; wón jemu mjeſeſche ſbože ſapowje, mjenujzy wumóženje wot ſpytowanja, ſo by jemu dał wjetſche ſbože, ſamo dowěrjenje na hnadu. Pſchetož najwýſhſchi dobytk je, ſchtož doſež ma na Knjesowej hnade.

Tuta hnada, t. j. ujeſaſlužena Boža wumóžaza luboſč w Khrystuſu Jeſuſu nam ſjewjena, je ſawěſče tajka, ſo móžemy ſebi na njej dacž doſež bycž. Luboſniſcheje, ſlodscheje powjeſče ujeje ſa k ſmjerči ſaſjudzeneho, hacž ta: th ſy wobhnadženy; ſjawnije a ſwoboda ležitej jemu w tym ſłowje. Móžesek ſebi ſa naž, kiz ſmy wſchitzh ſ pſchiruſtenja ſhubjene džeczi Božeho hněwa, uěchto luboſniſche a ſbóžniſche myſlicž hacž to, ſo ſmy pſches Božu hnadu w Khrystuſu wumóžene a wujednane džeczi Božeje luboſče, kotrejmuž ſu hréchi wodate a ſchtraſh hréchow ſpuschežene? Najwjetſche ſle na ſwěcze je wina pſched Bohom; najwjetſche ſublo je ſpuschežena wina, je hnada Knjesowa. A ſo mamy tuto bohatſtwo pſche wſchitke bohatſtwa, to uichtó na ujewěſte cžahnjez uježmě a njemóže, hdnyž wěri. ſ wutrobu do Jeſom Khrysta, kotrehož krej džě naž wu-

czíseži wot wschitkeho hrécha. W Božim słowje ſo nam tuta hnada ſi wjèle ſbóžnymi ſlubjenjemi poſkiežuje a ſe ſbwjatymaj ſakramentomaj ſo nam ſashgluje; my jeno dyrbimy ruku wupſcheſtrječ a brac̄ ſi tuteje połnoſeže hnadi ſa hnadi, dha manu ſchtož trjebamy nět a pſchichodniſe a do wſcheje węcznoſeže. Ta ſzym pſchiſchoł, knies Jeſuſ praji, ſo bych u žiwjenje a wſcheho doſež měli.

Njech nět wjèle druheho czi pobrachuje, jeno ſo maſch hnadi. Ta czi wschitko ſaruna. Haj hdyž ju maſch, ſchto mohlo czi pobrachowac̄? Komuž ſu njeboježa wěſte, temu njebojež wjazy ſemja byež žórlo wérneho ſvoža. Schóž wě, ſo ma horkach ſkhowane njeſachodne krafzne herbſtwo, tón njebudže wjazy honiež ſa ſachodnymi kublami, kiž duſchu nihdy njeſpoſoja. Schtož je czeſež pſched Bohom namakał, Khrystuſzowu prawdoſc̄; teho dale njeſtara ani ſhweta thwalenje ani hanjenje. Komuž je Jeſuſ ſdobne ſwjeſelenje, tón ſo njetrjeba wjazy rudiſiež dla ſwojeje thudobu, dla ſwojego czerpjenja a ſpytowanja. Hdyž ſy wěſty, ſo wón na tebje ſe ſmiljenjom poſladuje a cze džerži ſa twoju prawizu, dha móžesč tež pſches czeſmny dolh thodžo rjez: „ja ſo žaneho njeboža njeboju, pſchetož ty ſy pſchi mni. A hdyž ja jeno tebje mam, dha ja nicžo njerodžu wo njeboježa a wo ſemju“. Kſchecſijano, nočzesč ſenjeſej, kiž ſi tebi praji: doſež maſch na mojej hnadze, ſi radofežu wotmołwic̄: „Haj ſenježe, doſež mam na twjej hnadze“! Derje wěm, tež Božim džecžom móže ſpytowanje tuteho czaſza druhdy tak czeſko padnjež, ſo chytle ſdychowac̄: „Senježe, dla czoſo? ſenježe, ſak dolho?“, pſchetož tež wone maju frej a czeſlo, a koł w czeſle wostanje boſloſny. Ale ſhwaty Duch, kiž je ſi njebojež nam daty, dyrbí ſi czeſlo a frej pſchewinjež, a wera, wot njeho do wutroby plodžena, je mózna naſche myſle wot ſemſkeho na njebojeſte, wot nětežiſcheho na pſchi chodne ſložiež. Hdyž hižo pobožny ſpěwař ſtareho ſluba, hac̄ runjež tehdyn hakle raňſche ſera ſbóžneho dnja ſaſwitachu, w 119. psalmje rjeſniſe: „Senježe, ja wěm, ſo twoje ſudy ſu ſprawdoſežu, a ſo ty mje po prawdze ponizil ſy. Njech nět twoja hnada mój troſcht je, jaſo ty ſwojemu wotročkej ręčaſt ſy“, dha dyrbimy my, kiž my thodžimy w jaſnym ſwetle hnadneho ſlónza Khrystuſzoweho, hakle prawje ſa heſlo ſwojego žiwjenja ſebi wuſwolicež: „twoja hnada dyrbí mój troſcht byež“. Ma tutón mózny a ſiwi troſcht je ſo ſhwaty Pawoł wot teho ſenjeſa poſkaſac̄ dal: wón njeje wjazy na tajke wotmoſwjenje proſył, ſo by wot njeho wotſtuſilo, ſchtož jeho bijesche, ale je ſměrowaný a ſpoſojom ſi tym, ſchtož Bóh chze, wjèle radscho thwaliſh thérliſh hnady ſanochował. Ma tutón wulki troſcht dajmy ſo tež my poſkaſac̄, hdzežkuſiž a hdvžkuſiž troſcht trjebamy; njeptajmy jón pola čzlowjekow ani w ničim, ſchtož na ſiweče je; ptajmy jón pola teho ſenjeſa w jeho hnadze.

Schtož paſ je tuto njeſaprahnjaſe žórlo ſiweho troſchta namakał a ſi njeho ſo napil, tón na wſchém ſónzu njeſhwali jeno hnadi ſenjeſowu, ale thwali ſo tež ſwojeje ſlaboſeže, dokelž dyrbí ta runje tak rjez hlinjane ſudobje byež, do fotrehož chze ſenjeſowa hnada ſwoju pſches měru krafznu móz wuliwac̄. Tón ſenjeſ je jaſoſchtolaj troſcht ſa ſpytowanje poſkaſac̄, je paſ jemu tež prajil, dla czoſo dyrbí runje w ſwojim ſpytowanju naſuſnjež, ſebi dac̄ doſež byež na hnadze, „doſež maſch na mojej hnadze, pſchetož moja móz je w ſlabych mózna“. Tutón koł w czeſle bě džel kſchiza, kiž bě na njeho położenju, ſak žadyn kſchecſijan njebojež bjes ſwojego kſchiza byež, chzeſi ſa ſenjeſom hicž a ſbóžnie dobežec̄. Tež Pawoł, tón wobhnadženy wotroček

Boži, dyrbiesche ſlaby a ſpytowaný byež, ſo by Boža móz w jeho ſlaboſeži ſo pſchekraſnila a dokonala. My ſhami ſe ſwojej czeſnej mozu njeſamóžemy dokonječ, ſchtož je ſi ſbóžnoſeži trébne, Boža móz dyrbí naſ dohotowac̄, wobtwierdžiž, poſylnic̄ a ſaložic̄ ſi ſbóžnoſeži. Duž je Boža dobra a hnadna wola, kaž tež naſcheho ſvoža ſpočatzk a ſónz, ſo bych my naipriedy ſi boſloſežemi poſnali, ſak thudži a naſy a hubeniy my ſmym pſched Bohom. Bjes tajkeho poſnac̄a u'ežadach po hnadze a mozy ſi wyſoka, a twoja wutroba wostanie ſamkujena a Bóh czi ujemóže dac̄ ſchtož wón ma, kaž pižane ſteji: „Hlódnich napjelni ſi kublami a bohatych wostali próſdnich“. Czim bóle je Pawoł ſwoju ſlaboſež poſnal a ſacžu, czim hlibje je poſnal a ſacžu, ſo wschitko, ſchtož běſche, ſi hnadi běſche, a ſo wschitko, ſchtož móžesche, pſches teho móžesche, kiž jeho poſylni, to je pſches Khrystuſa. A chzeſchli wiedžic̄, ſak je ſo teho móz w jeho ſlaboſeži wopokaſala, dha wobladaj ſebi w duchu jeho žiwjenje hac̄ ſi martraſkei ſmijereži dla Jeſuſoweho mienia. Bě to jeho móz, kotaž ſo w tym žiwjeniu ſjewi? Bě to čzlowiſka móz? Ně to bě Boža móz, kotaž je jemu a jmu w:ele ſi ſbóžnoſeži dopomhalo. Džiwna móz, tebje chzu ja poſběhowac̄ a thwalic̄!

Tež na naſ a we naſ chze ſenjeſowa móz mózna byež, ſo bych my ſe wſchém, ſchtož ſmym a manu, něſhto byli ſi thwaliſje jeho ſwiatyho mienia. Duž dajmy tež my ſo ſi poſluſhny duchom powucžiež, ſo njeſhchmy žadny morkotal na wſchelaki kſchiza, kiž ſuadž je Bóh jemu naſladl a pſchi jeho próſtwach tola wot njeho njebjerje, ſo by wiele bóle kózdy ſwoje wobzežnoſeže a brémjeſchka wobhladał ſi bójſkim ſmyſlenjom: ja dyrbju, to je wola mojeho ſenjeſa, dlěje a hlibje w mojim czerpjenju a ſpytowanju ſpoſinac̄ moju ſlaboſež, ſo bych dlěje a ſtroſchtniſhko wſcho ſwoje dowěrjenje ſtajil na Božu hnadi, ta budže mie wokſchewic̄ a poſylnic̄, ſo na mni pſchekraſniež a mi dopomhač ſi węcznemu žiwjenju. Požohnowany tón kſchiza ſa czaſ a węcznoſež, kotaž ſi tajkej wěru na ſo woſmjeſch! Na to waſchuije budže ſo na tebi rjenje dopjelnic̄: naſwjetſhi dobytk je, ſchtož doſež ma na ſenjeſowej hnadze. Ty ſmějſch troſcht a pomoz w ſpytowanju, haj ty budžesč ſo Bohu džakowac̄ móz ſak ſa wſcho, tak tež ſa ſwoj kſchiza. Dokonaneho Božeho čzlowjeka wěz je, ſe ſhwatym jaſoſchtolom rjez: „Teſhodla chzu ſo ja radscho ſwojeje ſlaboſeže thwalic̄, ſo by ta móz Khrystuſowa we mni pſchebhywała“. Hamjeń.

Sarjeńk-Budysli.

Něſchtō wo kmótrow proschenju.

Prěni wobras, kotaž dženja lubym cžitarjam podamy, nam poſkaſuje teho ſbóžnika, kotaž džecži lubowasche a je ſi ſebi woſasche, ſo by je žohnował. A to hlowo, kotaž je wón tehdyn ſwojim wucžomnikam prajil: „Dajeſe džecžatkam ſe mni pſchiniež a njeſwabarajeſe jím!“, tež nam placži. Wón tež naſche džecži w ſwojej ſlaboſeži ſi ſebi woła a my je jemu rad pſchinjeſhem w ſwiaty kſcheczenizy. To wohladamy na druhim wobraſu, hdzež kmótſja wot kſcheczenja ſi Božeho doma džaja. Cži kmótſja naſche džecži temu ſbóžnikej pſchinježu a ſa nje reča na ſhwatym měſtrje. S tym paſ maja tež tu ſhwatu pſchibluschnoſež, ſo bych ſo, ſchtož w jich mozech leži, ſo ſa to starali, ſo bych ſe džecži tež ſo woežahnyle jako kſchecſijanske džecži. Duž je tež pſchibluschnoſež starschich, ſo woni tajkich kmótrow proscha, ſi kotaž móža tole dowěrjenje měč. So by ſo nam tale wulki wažnoſež ſaſo ſi nowa do pomjata ſaſhežepila, chzem ſi krótki wo kmótrow proschonju ſwoje myſliczki wuprajiež:

W starym czaſu ſo wjèle ſhwatocžniſhko kmótſja proschachu, hac̄ ſo to nětko stawa. To by nan ſham ſhwedženjy ſwobleſaný

schol ſebi ſwojich kmótrów wuproſyć. A ſchtóž bu proſcheny, ſo ſ tym čeſčený čuijeſche — a kmótsenje ſo tak ſwontownie njewobhladowaſche, kaž ſo to nětko ſtawa, ſo ſklyſhiſch, ſo ſo ſamo ludžo ſ tym hordža, ſo ſu ſa lěto telko a telko króz kmótsja po byli ſebi na ſwjatu pſchiſluſhnoſcz, kotrež ſu ſ tym na ſo wſali, njemyſlo.

Lifnje býchu tež kmótrów proſyli, hdj ſo to runje hodžalo njeby. To by ſ wjetſha faktor wobſtaral — a tu a tam dženſniſchi džení hiſcheze naděndženy, ſo won to ežini. Staré waſchnja ſu ſo ſ wjetſha ſhubile; w najwjaſny woſadach ſo nichtó ſa thym njepracha, tak ſtarſhich ſwojich kmótrów proſcha. W naſhich herbſtich woſadach wſchal to najbóle baba wobſtara, hdj ſkótſja pſchedaloſko njebydla. Zyrkej ſo ſa thym njepracha; a tola je pſchiſluſhnoſcz kſcheczijskaje zyrkwje, ſo ſo to na doſtojne waſchnje ſtanje. Pſchetož wonne džé w nutrnym ſwiſzowanju ſe ſwjatym ſakramentom ſteji. Sſlyſhmy tak je Luther kmotru proſył: „Hnadu a mér w Khryſtuſku! Čeſtna, doſtojna knjeni, luba pſcheſzelniza, ja proſhu waſ Bože dla, Bóh je mi khudu mlodu pbohaniku wobradžil, wy chyňla tak dobrocziwa býč, a tej wbohej pohanzy k kſcheczijskemu pomhacž a jej duchowna macž býč, ſo

hižo w ſwojich piſmach naſpomiň. Taſo w ežazu pſcheſzehanjach wjele džeczi ſwojich ſtarſhich ſhubi a te džeczi běchu na luboſežiwe dželbracze druhich pokasani, mějeſche kmótsiſtwo woſebitu ſwjatu wažnoſci.

Dopomúny ſo na to pobožne ſłowo ſhany, jako wona ſwojeho maleho Samuela přeni króz do templu pſchinjeſe: „Teſho dla dam ja jeho temu knjeſej ſaſo, doſekl wuproſcheny je wot teho knjeſa.“ Wone nas wuczi duchowne ſroſymjenje ſwjateje kſcheczenizy. Kmótſja dyrbja wobſwedečicž, ſo je jich mótk ſwjatu kſcheczenizu doſtał, kaž ſu ſhami ſa njeho kſcheczijskemu wěru pſchi dupje wuſnali. Wonni dyrbja pomhacž, ſo ſo džeczo kſcheczijskych a bojaſnje woczehnje. Preňi wſchal ſu ſtarſhi, kíž džeczi wočahnu, a hdj ſo ſemru, móža kmótſja derje ſaſtupicž a ſo ſobu ſtaracž, ſo by džeczo duchownje ſo derje ſaſtaralo. Woſebje dyrbja woni ſwoje mótki ſi dobroproſchenjom na jich puežu žiwjenja pſchewodzecž, jim dobrý pſchitkład býč.

S teho wſchelake prawidla ſa to praschenje ſeſzehuju: Koho maſch kmótra proſyč? Ženje tajfich, kotsiž ſi nami tu ſhamu wěru nimaja. Tež niz tajfich, wo kotrechž my wěmy, ſo Bože ſłowo ſazpiwaja. Tež tajfich niz, kotsiž ſe ſwojim žiwjenjom hubjeny

„Dajeże džecžatkam ſe mni pſchińč, a njewobarajęſe jum;
pſchetož tajfich je kraleſtvo Bože.

Mark. 10, 14.

by pſches waſchu ſlužbu a pomož, pſches modlitvu tež pſchiſhla ſe ſtareho naroda Hadamoweho k nowemu narodej Khryſtuſhowemu pſches ſwjatu kſcheczenizu. Budźeže Bohu poruczena! Hamjeń!“ Kmótſjaſe pſcheproſchenja w ſtarym ežazu běchu ſe ſwjatočnymi ſłowami ſpiſane. Wěſče ma tež někotry luby čitař hiſcheze tajki liſežik w ſwojim wobſedzeniuſtwje.

To wſchal trjeba njeje, ſo ſo tajke wulke titule, kaž běſche to předy waſchnje, nałožuſa. Ale Bohu žel ſu na wopat do teho ſapaduſli, ſo ſo ſ zyla wjazy pſchi tajkim liſtym pſcheproſchenju na wažnoſcz ſwjatym ſakramenta njepomni, kaž u. pſch.: „Wy ſo podwolnje proſyč, ſo chyňl pſchi kſcheczenju naſchego — pſchitomny býč.“ To je tola kuf ſiało.

Koho pak dyrbiſch kmótra proſyč? To wſchal je husto jara jednore, husto pak tež jara czežke praschenje ſa ſtarſhich. Druhdh je jich telko, ſo ſtarſhi njewiedža, koho bracž. W pſcheczelſtwje jich wjele na to ežaka a woni maja ſkonečnje ſa ſlo, hdj ſo njewoſmu. Druhdh ſaſo nichtó bliſko ſtejazý njeje abo ſtarſhi hiſcheze wo wžy ſnači njeſzu. Albo nan chze teho, macž druhego a kóždy chze prawo wobthowacž. To wuſwolenje pak je wažne, to ſabhež njeſmijem.

Kaž ſtara je džeczi kſcheczeniza, tak ſtare je tež kmótsenje. Pſecža je ſo wot romſkeho biftopa Hygina w lěze 154 ſawjedla. Zyrkiwiſki wóz Tertulian, kotrež běſche w 2. lětſtotetku žiwý, je

pſchitkład dawaja. Wjele bóle tajfich, ke kotrejž mamy to dowérjenje, ſo nětk abo poſdžiſho w kſcheczijské luboſeži a ſi kſcheczijské pomožu temu džecžu bliſko ſteja.

Kelko maſch kmótrów proſyč? W lěce 1550 ſo poſtaji, ſo ſo njeſmědža wjazy hacž 3 proſyč, poſdžiſho 1661 wukaſnja praja, ſo njeſmědža mjenje hacž 3 býč. Wukas ſi lěta 1850 pak ſa Sakſku poſtaji: „Wonni ſo njeſmětaj wot něka mjenje hacž 2 a niz wjazy hacž 6 kmótrów proſyč“. W Pruskej ſmě ſo hiſcheze hacž do 12 kmótrów bracž. To ſo je jich wjazy, ſwjatemu ſkutkej ničo njepomha a jeho žohuwanje njepowjetſchi. We wérje a modlitwie ſwérne a horliwe wutroby ſu najlepſchi kmótſja.

Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

Sańdženu njeđželu džeržeſche miſionar Wjela ſi Wjelkowa w Maleshezech pſchednosčk wo ſwojich naſhonijenjach w Surinamje, hdjež won wot lěta 1881 ſkutkuje. Shromadžiſna běſche bohacze ſi zykleje wokolnoſeže wophtana. S wutrobu ſa ſwjath ſkutki miſionistwa ſahorjeny knjes miſionar ſwoje ſkutkowanje wułozesche. Kaž ſklyſchachmy, chze knjes miſionar tež druhđe w Sſerbach ſwoj pſchednosčk džeržeč.

Wulka ſrudna powjescž pſchińdze ſi Dražđan. W rjanej wulkej kſhiznej zyrkiwi je wutoru popoſdnju wohen wudyril, kotrež

je rjanh twar sa mało hodžinow sanicžil. To wulke njeſbožje je čim bble wobžarowacž, dokež je zyrkej halle psched krótkim wobnowjenia. Nam Sserbam je tón luby Boži dom derje snath, pschetož w nim maja ſo naſche herbiſke Bože bližby. Schkoda je wulka a my ſ Draždanskim kſcheczijanami jich wulku ſridobu čujemy, kotaž jich napjelinjuje, hdvž ſteja pschi roſpadankach ſwojego rjaneho Božego doma. Kak je woheń nastal, ſo hacž dotal hiſcheze dowuiazniļo njeje. Maſſterje paſ je ſo tepejneſta roſka roſpuſka a ſo na tym blaſku drjewo ſažehliļo, doniž plobmjo wudriļo njeje.

Na kupje Kreta ſu ſažo Turkojo ſapocželi kſcheczijanow moricž a duž ſu ſo kſcheczijenjo tež ſběhnyli, ſo bychu ſwojim pscheczeharjam napſcheczivo ſtupili. Ale na kajke waſchnie je mohlo ſi tuthym nowym ſurowoſczam pschińcž? My ſo dopominimy, ſo běſche hižo psched neſhto čažom na tej kupje wulki njemér. Tehdom turkowſki ſultan na wabjenjenje wulkomozow pschilubi, ſo chze tam nowy porjad ſawjescž, kotaž tež kſcheczijanskim wobhdlerjam wjetſche prawo da. Tu wukasnu drje je Sultan ſwonkownie wudal, ale

paſ ležesche tajka njewurjeknita jažnoſč, ſo na tuto woblicžo doſloho njemžach ſabyč. Tajki mér, tajka cžichoſč, tajka ſpoſojoſč a wjeſelioſč ležesche na tuthym džecžazym woblicžu, kajkuž jeno' porědko na jenym člowiſkim woblicžu namakach. Ssam pschi ſeri ja myžlach: „D ſo bych tež tak na Božej wutrobje wotpočoval, tak ſtroſchtu, tak zyle ſpoſojený a we nim moje zyle ſpoſojenje namakajo, tak ſo jemu zyle doverijo, tak bjes ſtaroſeze a bjes bojoſče, kaž tuto džecžo, kotrež na maczeńnej wutrobje wotpočuje, ſo ničo njestarasche wo hroſne wjedro, ale na maczeńnymaj rukomaj ſo derje khowane čjujeſche.“ Haj, tuto male džecžatko běſche mi jadriwe předowanje džeržalo, hacž runjež njeběſche žane ſklowežko fe mni prajiſo. D ſo njebých ženje na tute předowanje ſabyl a ſo by tuteho džecža předowanje tež hiſcheze klinčalo do druhich wutrobow, naž wſchitlích dopominajo na ſłowo naſcheho ſbōžnika: „Sawěrnje, ja praju wam: Je-li ſo ſo njewobrocžicž a njebudzecž jako džecži, dha wy njebudzecž do njebjeſkeho kraleſtwa pschińcž!“

„Sawěrnje, sawěrnje, ja praju cži: Jeſi ſo ſo ſchtó njenarodži ſi wodh a ſi ducha, dha wón njemóže do Božego kraleſtwa pschińcž.
Schtož ſo wot cžela je narodžilo, to je cželo, a ſchtož ſo wot ducha je narodžilo, to je duch.

Jan. 3, 5. 6.

kaž ſo nětko ſi wěſteſežu wobkručza, je wón pschi tym ſkrađu turkowſkim wobhdlerjam na kupje dowolnoſč dał, ſo bychu ſi možu ſawjedženju noweho porjada ſadžewali. To ſebi tucži ſurowiñižu nejſku dolho kaſacž dali. Dotekž ſu Kreczenjo grichiskeho rodu, ſu ſo tež Grichojo ſhrabali, wbohim pscheczehanym kſcheczijanam na pomož pschińcž a chzedža tu kupu Turkowſkej wjacž, a ju pod grichiske knjeſtvo ſtajicž. Schto budža druhe wulkomozy čziniež, hacž budža temu wotpohlađej Grichiskeje ſadžewacž abo niž, hiſcheze pschewidžecž njeje; Turkojo ſebi to žadaja. Byla Europiſka ſi wulkej fedžblinoſcu ſi poſdnju hlađa ſo prashejo: Schto ſi teho budže? Maſcha proſtwa je; Bóh tón ſenj ſwawnij naž psched wójni, kotaž móže lóhko naſtacž, hdvž wulkomozy psches jene njewostanu.

Džecžaze woblicžo.

Sa běch ras nusowanym na ſymnym wěſtikoſtym dnju w novebmru jene wobſtaranje činič; na mojim pucžu trjechich hubjenje ſdraſeženu žonu, kotaž ſznamo dwě lěcze ſtare džecžo na rukomaj njeběſche. Tuto džecžo hnydom moju fedžblinoſč na ſo cžehnjeběſche. Do ſtareje wolkowanej plachty tak derje ſawalene, ſo jenož woblicžo won hladasche, ležesche cžiſche na maczeńnej wutrobje. Wono njepaſche, ale běſche doſpolnje wotučzene, na jeho woblicžu

Něſhto ſi roſpominanju.

Kóždý dženj je tola Boži dar.

Kak dyrbjal ty dženža živý byč? kak budžesč ty dženža živý?

Daliſche dary ſa wbohe armeniſle ſyrotu:

Š. M. ſ Nježwacžidla	1 hr. 50 np.
Wot Sch. wowl ſ Lomſka	2 " — "
Wot H. Schbz. ſ Nježwacžidla	3 " — "

Š. Hodžijskeje wožady:

Wot jeneho	— " 50 "
Wot tříh po 1 hr.	3 " — "
Wot jeneho	2 " — "
Wot jeneho	3 " — "

Š. Budyschintſkeje wožady:

Njemjenowanym w Pschiwczizach	1 " — "
R. w Budyschinje	1 " — "

Wſho hromadže: 17 hr. — np.

Eſmilnym daricželam w mjenje wbohich ſyrotow najwutrobnischi džak praji

J. Gólcž, farař.